

สัตว์พตปรามาส

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราว่าศาสนาเรานี่ประเสริฐมากนะ ประเสริฐจริง ๆ สอนนะพระพุทธเจ้านี่สอนเทวดา สอนสัตว์โลกทั้งหมดเลย สอนทั้งหมดแล้วสอนได้หมด ขนาดเทวดามาฟังธรรมนะ มาฟังธรรม ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วในปัจจุบันนี่ก็มาฟังธรรมในครูบาอาจารย์เรา เทวดามา ฟังธรรม พวกเรานี่เราอยากเป็นเทวดา เราคาดหมายเลยว่าเทวดาจะประเสริฐมาก จะมีความสุข มาก จะมีความสุขของเขา เพราะนี่เราทำกันอย่างนี้

เราสร้างบุญกุศลของเรา เวลาเราตายไปนี่ สะสมบุญกุศลนะ เวลาตายไปได้ไปเกิด เป็นบุญ กุศลพาเกิดต้องเกิดในสิ่งที่ดี เกิดในเป็นเทวดา ในเป็นเทพบุตร แต่ถ้าเราทำกุศลไว้มากเหมือนกัน แต่เวลาเราออกจากบ้านนะ อาจารย์มหาบัวบอกว่า “วัวปากคอก” เวลาเราออกจากประตูบ้านนะ เราคิดถึงสิ่งไม่ดีนี่เราจะไปเกิดสิ่งนั้นก่อน เหมือนออกจากบ้านเราสวมชุดอะไรไป เราต้องได้ชุด นั้นไปทำงานก่อน

นี่ก็เหมือนกัน อารมณ์ที่มันอยู่กับใจ เห็นไหม เวลาออกจากบ้าน เวลาจิตมันจะออกจากร่าง ไป ถ้ามันคิดถึงสิ่งที่ไม่ดีก่อนนะ มันจะไปเสวยอกุศลก่อน คุณสัตว์ดี สัตว์บางตัวเกิดมานี่เป็น หัวหน้าสัตว์ สัตว์บางตัวเป็นสัตว์ดีมากเลย สัตว์บางตัวก็มากเลย ขนาดสัตว์ก็มีดีมีชั่วปนกัน

เทวดาก็ยังมี คนที่ว่าจิตใจเป็นคนพาลอยู่ แต่เขาทำคุณงามความดีไว้บ้าง แล้วเวลาเขาตาย วัวปากคอกเขาคิดคุณงามความดีเขาก่อน เขาไปเกิดเป็นเทวดา เห็นไหม ในเทวดาก็มีคนอย่างนั้น มีคนพาลแต่เป็นเทวดาเพราะสถานะเขาเป็นเทวดาไปก่อน สถานะเขาเป็นเทวดาไป แล้วเขามีนิสัย เป็นอย่างนั้น ในเทวดาในสัตว์โลกถึงมีคนดีและคนไม่ดีปนกัน มีอกุศลกับกุศลปนกันไปหมดเลย

แล้วการประพฤติปฏิบัติเราก็มเหมือนกัน เราเกิดมาเป็นสัตว์ เราเกิดมาเป็นมนุษย์พบพุทธศาสนา ศาสนาสอนอย่างไร เวลาเราจะประพฤติปฏิบัตินี้ สิ่งที่มีน้หลงใจเรา มันพยายามพลิกแพลงใจเรา ถ้าทำอะไรไปจะเป็นสิ้นชีพตภรามาส ทำอะไรไปเป็นการลอบค้ำไง พอบอกว่าเป็นสิ้นชีพตภรามาส เป็นการลอบค้ำแล้วเราไม่กล้าทำ สิ่งนั้นเป็นการลอบค้ำ ๆ

มันไม่เป็นการลอบค้ำหรือก เพราะว่ามันเป็นความสงสัย เรานี้เกิดมามีกิเลส กิเลสอยู่ในหัวใจ มันจะพาให้ล้แสงสงสัยไปหมดเลย ความล้แสงสงสัยนี้คือการลอบค้ำ แล้วทุกคนจะมีความล้แสงสงสัย ในการประพฤติปฏิบัติ ในการทำสมาธิ ในการหาทางเข้า เข้าไปหางานนี้มันต้องทำด้วยความมูมานะ เห็นใหม่ ความเพียรชอบ จะล้วงพันความทุกข์ได้ด้วยความเพียร ถ้าจะมีความเพียรนี้ กิเลสมันบอกว่าเป็นสิ้นชีพตภรามาส ทำอะไรไปนี่เป็นการลอบค้ำ เป็นการว่ามันจะไม่ได้อเข้าไปถึงหลักความจริงไง นี้สิ้นชีพตภรามาส

มันไม่ใช่อหรือก มันไม่ใช่อหมายถึงว่ากิเลสมันพยายามจะทำให้เราอ่อนตัวลง ให้ความจะชำระกิเลส จะเข้าไปเห็นหน้ามันนะเข้าไปไม่ได้ มันเลยบอกว่าเอาธรรมะนี้มาอ้าง เอาธรรมะของพระพุทธเจ้านี้มาอ้าง เอาสิ่งที่ว่ามันบังเงา เอาสิ่งที่ว่าเราควรจะเชื่อ เพราะเราจะแสวงหาธรรม เรา จะเข้าไปหาความจริง แสวงหาธรรมก็ไปเอาสิ่งที่เป็นสิ้นชีพตภรามาส เป็นคำพูดขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาพูดให้เราไม่ให้เข้าไปถึงตรงนั้น

มันจะเป็นสิ้นชีพตภรามาสไปที่ไหนด ในเมื่อมันเป็นมรรค ความเพียร ความอยาก อยากในเหตุนี้เป็นมรรคนะ เขาว่าความอยากนี้เป็นตัณหา ความอยากในการประพฤติปฏิบัติ โยมจะมาวัดกันนี้โยมมีความอยากมาไหม? ถ้าไม่มีความอยากมาไม่มีการขับเคลื่อนเลย เราก็อยู่เฉย ๆ ไปความอยากที่เป็นมรรคคือเป็นกุศล แล้วความอยากที่ว่าเราทำในความไม่ดีนี้เป็นอกุศล ความอยากนี้เป็นกลางไง เหมือนกับพวกชั้นนี้มันเป็นกลาง เวทนานี้เป็นกลาง เห็นใหม่ มันบวกด้วยความดีหรือความชั่ว สุขหรือทุกข์บวกเข้าไป ถ้าเป็นทุกข์มันก็เป็นทุกข์ ถ้าเป็นสุขมันก็เป็นบวก บวกหรือลบ

นี่ก็เหมือนกัน ตัณหา วิภวตัณหา มันจะเป็นอย่างนั้นไปได้ ถ้ามันเป็นอย่างนั้นไปมันก็เรื่องของเขา มันเป็นเรื่องของเขา แต่ถ้าเราสร้างของเราขึ้นมา เราต้องเดินในตามหลักความเป็นจริง ที่นี้คำว่าสัตว์พศปรามาสนี้มันทำให้คนไม่กล้าทำ ถ้าเป็นสัตว์พศปรามาสนะ ดูอย่างอาจารย์จวนนะ อาจารย์จวนเวลาท่านจะแก้ความติดข้องของท่าน ท่านเอากระดูกข้างนี้แขวนคอนะ แล้วท่านฉันทมหาก แล้วคายน้ำหมากออกมาเพื่อจะให้กระดูกข้างนั้นเป็นสิ่งที่คายความกำหนัด ไอ้อย่างนี้เป็นสัตว์พศปรามาสไหม?

ถ้าเป็นสัตว์พศปรามาส อันนี้เป็นกลอุบายจะชำระกิเลส เป็นกลอุบายวิธีการที่เราจะชำระกิเลส มันเป็นเรื่องพศปรามาสไปทำไม มันเป็นเรื่องต่างหาก มันเป็นเรื่องวิธีการ ผู้ที่ฉลาด ผู้ที่จะเอาตัวพ้นออกไปจากความยึดมั่นถือมั่นของตัวเอง จะพ้นจากสัตว์พศปรามาสไปนะมันเป็นสังโยชน์ตัวหนึ่ง มันเป็นเรื่องเห็นใหม่ สัตว์พศปรามาสเป็นการลูบคลำ

แต่ถือศีลนะเราถือศีล มันไม่ใช่สัตว์พศปรามาส ความถือศีลมันเป็นจรตนิสัย คนหนักไปทางไหนจะถือศีลไปทางนั้น โทสจรตเอาเมตตามา ถ้าโลกะนี้มันมีความหลงง่าย แล้วถือศีลมันก็ต้องอยู่ที่ตรงนั้น ตรงที่ว่าจิตของคน จะถือข้อไหน ถือแล้วจะเอาอย่างนั้นมาดัดแปลงตนได้อย่างไร ถ้าใครเข้มมันก็เข้มตามประสาของเราไป เข้มแล้วเราพลิกแพลงของเราไป อันนั้นมันเป็นประโยชน์หมด ถ้าเป็นสัตว์พศปรามาสนี้มันไม่มีทางก้าวเดิน ถ้าเป็นสัตว์พศปรามาสมันก็ก้าวเดินไปไม่ได้ แล้วทำก็ทำเป็นไปไม่ได้

แต่ถ้าทำไปแล้วนี้ สัตว์พศปรามาสจะไปขาด ขาดตรงที่ว่าคนที่พ้นจากความลังเลสงสัยเห็นใหม่ วิจิกิจฉาสัตว์พศปรามาส มันพ้นต่อเมื่อคนคนนั้นกิเลสขาดออกไปจากใจ สัตว์พศปรามาสคือความลังเลสงสัย พอความลังเลสงสัยเกิดขึ้นในใจ ความลังเลสงสัยนั้นก็ให้เราทำอะไรด้วยความไม่เต็มไม้เต็มมือ เป็นการลูบคลำ เป็นการทำความไม่มั่นอกมั่นใจ

แต่ถ้าเรามีความมั่นอกมั่นใจแล้วเรามั่นอกมั่นใจในศรัทธาของเรา มีความอยากเป็นมรรคของเรา แล้วเราเดินมรรคไปนั้นไม่เป็นสัตว์พศปรามาส เป็นกลอุบายวิธีการที่จะชำระกิเลส ถ้าเราบอกทุกอย่างนี้เป็นสัตว์พศปรามาส เราไม่สามารถจะทำชำระกิเลสเราได้เลย เพราะกิเลสเป็นเรา

อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา อวิชชา^{นี้}เป็นความไม่รู้^{อยู่}ในหัวใจ แล้วตัวไม่รู้^{นี้}มันพาจิตดวง^{นี้}มาเกิด มันฝังรากลึกอยู่ในหัวใจของเรา ความคิด^{นี้}เป็นแค่สังขารปรุงแต่ง สังขารปรุงแต่งเป็นสภาวะที่เกิดดับออกมาจากใจ พลังงานของใจสร้างสภาวะ^{นี้}ขึ้นมา สภาวะตัว^{นี้}ออกมาแล้วมันก็เป็นความคิดออกไป

แล้วสภาวะตัว^{นี้}มันหายไหม? พอมันหายขึ้นมา^{นี้} มันก็คิดออกมาว่าอัน^{นี้}เป็นสิลัพพตปริมาส แล้วเราก็อหุคไวัตรงนั้น แล้วพอหยุดตรงนั้น^{นี้}เราทำถูก เพราะอะไร? เพราะเมื่อก่อนเราทำแล้วเราไม่ได้ประโยชน์นะ เราประพฤติปฏิบัติแล้วเราก็ไม่ได้ผล เราทำสุดความสามารถของเราเลยแล้วไม่ได้ แล้วปัจจุบัน^{นี้}เราปล่อยวางหมดเลย พอปล่อยวางหมดเลย^{นี้} เมื่อก่อนเป็นสิลัพพตปริมาส มันเลยไม่เป็นผล ขณะ^{นี้}เป็นผลเพราะอะไร? เพราะมันว่างหมด มันปล่อยวาง

นี่มันหลอกอีกชั้นหนึ่ง เพราะสภาวะที่มันออกเป็นขั้น^{นี้}มันออกไปจากใจ แล้วสภาวะที่ขั้น^{นี้}มันเกิดดับ ๆ เพราะมันเกิดดับธรรมชาติของมัน แล้วพอมันบอกสิลัพพตปริมาส มันก็เข้าไปอยู่ตรงนั้น แล้วขั้น^{นี้}ก็เกิดมันดับ พอมันดับมันก็ว่าง แต่ตัวพลังงานที่ออกไปเป็นขั้น^{นี้}นะ มันยังไม่ได้ชำระกิเลสมันเลย พอมันเห็นว่าส่วน^{นี้}เป็นความว่าง มันก็ว่าสิ่ง^{นี้}เป็นผลของมัน นี่หลอก ๒ ชั้น ๓ ชั้น

เมื่อก่อนเราพยายามทำเข้มแข็ง แล้วเราไม่ได้ประโยชน์ เดียว^{นี้}เราปล่อยเป็นมัชฌิมาปฏิปทาตามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก ไม่ลุ่มคล้ำคิด ทำเป็นปกติ แล้วมันจะเป็นธรรมขึ้นมา มันก็ปล่อยวางประสาที่มันปล่อยวาง ปล่อยวาง^{นี้}เป็นสมณะ สิ่ง^{นี้}มีมาโดยดั้งเดิม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเรียนกับอาจารย์ดาบส อุทกดาบสก็เรียนอย่าง^{นี้} เรียนเรื่องสมาธิ^{นี้} เรียนเรื่องความปล่อยวาง เรียนเรื่องความว่าง

ความว่างอัน^{นี้}มันเป็นจิตปกติของเรา มีอยู่โดยธรรมชาติของใจ ใจ^{นี้}ฟุ้งซ่านมากเลย แล้วมันก็บางทีพอฟุ้งซ่านไปถึงที่สุดของมันแล้ว^{นี้} อย่างเช่นเราเคยมีความทุกข์มาก ๆ เลย ทุกข์ขนาดที่ว่าเราทนไม่ได้เลย แล้วเดี๋ยว^{นี้}ความทุกข์^{นี้}มันหายไปไหน มันถึงสภาวะ^{นั้น}ความทุกข์^{นี้}มันก็ต้องดับไป เห็นไหม ทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ และทุกข์ดับไป

แต่ทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ และทุกข์ดับไป ขณะนั้นเราไม่เห็นเพราะอะไร? เพราะเรากับทุกข์เป็นอันเดียวกัน เรากับทุกข์นี้จับเคลื่อนไป เราถึงได้ทุกข์มาก เพราะความทุกข์นี้เป็นเรา เราทุกข์มากแล้วเราก็ไม่รู้สภาวะนั้น มันก็เคลื่อนไป จับเคลื่อนไปสู่พลังงานของขันธอันนั้นรอบหนึ่ง ถึงขันธสู่พลังงานของมัน ทุกข์นั้นก็ดับไป ทุกข์นั้นดับไปเราอยู่ในทุกข์นั้น เหลือแต่เรา

แล้วตอนนี้ทุกข์ไปไหนล่ะ? เห็นไหม เราถึงทนสภาวะนั้นได้ เราถึงทนทุกข์ได้ เราเห็นว่าทุกข์กับเราเป็นอันเดียวกัน เราถึงไม่เห็นสิ่งนั้น พอเราไม่เห็นสิ่งนั้นเราทำสิ่งนั้นไม่ได้ ทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ ทุกข์ดับไป แล้วพอมันดับไปแล้ว มันก็เป็นธรรมชาติของมันที่มันต้องดับไปโดยธรรมชาติของมัน แต่เราไม่เห็นตามความเป็นจริง ถ้าเราเห็นตามความเป็นจริงนี้ ทุกข์เกิดขึ้นเราต้องจับทุกข์ได้ สภาวะทุกข์นี้มันเกิดดับ มันเป็นอนัตตา เราเห็นอนัตตาไหม เห็นขันธ เห็นอนัตตา

แต่เห็นนี้มันต้องใช้ความละเอียดอ่อนรอบคอบเข้าไป ความละเอียดรอบคอบนี้มันถึงต้องใช้ความเพียรมาก ความเพียรทะลุความเห็นของเรา ทะลุความคิดเดิมของเรา ความคิดเดิมของเราที่เราคิดกันอยู่นี้มันเป็นโลกียะ โลกียะหมายถึงว่าอวิชชามันพาคิดใจ อวิชชานี้มันไม่รู้สีกตัว มันรู้เป็นพลังงานแต่มันไม่รู้สีกตัวมันเอง มันถึงพลังงานขับออกมาที่ขันธ ขันธก็หมุนเป็นความคิดออกไป ความคิดนั้นก็คิดออกไปเป็นประสาโลกียะ

แล้วที่ว่าไม่สัตตพศปรามาสนี้มันปล่อยวางตามนั้น จะบอกว่าความว่างนี้มันมีอยู่โดยธรรมชาติของปุถุชน ของมนุษย์เราก็มีอยู่โดยดั้งเดิม เพียงแต่เราไม่สามารถตั้งตรงนี้สืบต่อให้ยาวออกไป เราถึงต้องใช้สัมมาสมาธิ ใช้สติ ใช้ปัญญา เพื่อยับยั้งไอ้ความคิดนี้ให้มันหยุดนิ่งบ้าง ความหยุดนิ่งอันนี้จิตที่เคลื่อนที่ด้วยความเร็วมาก คิดถึงต่างประเทศ คิดถึงรอบโลก ปัจจุบันนี้คิดถึงมันจะไปทันที

แล้วความเร็วสิ่งนี้เราหยุดมันได้ ความเร็วที่มันหมุนไป มันไปได้เร็วนี้เราหยุดอยู่กับตัวเราเอง สิ่งที่อยู่กับตัวเองนี้พลังงานมันจะเกิดขึ้น พลังงานที่เกิดขึ้นนี้ถึงจะย้อนกลับเข้ามาดูตัวกิเลส พอดูตัวกิเลสนี้เป็นสัมมาสมาธิ เป็นมรรคที่เดิน นี้อยากเราอยากตรงนี้ไง ถึงไม่ใช่สัตตพศปรามาส ความอยากของเรา ความมุมนะของเรา พยายามทำ พลังงานนี้มรรคเกิดที่ใจ มรรคของบุคคลอื่น

เป็นมรรคของบุคคลอื่น มรรคของเราเป็นมรรคของเรา เราสร้างมรรคของเราขึ้นมาแล้วเราจะย้อนกลับเข้ามา เห็นไหม มันถึงไม่ใช่สิ้นชีพตภพปรมาส

มันเป็นการเริ่มต้นการก้าวเดินต่างหาก แล้วเข้าไปวิเคราะห์วิจัย พยายามค้นคว้าจนมันชำระ ชั้นระดับใจนี้ขาดออกจากกัน ความขาดออกจากกันนี้ พอสิ่งที่ขาดออกจากกัน เราเห็นสิ่งที่ว่า มันเป็นสิ่งเดียวกัน ความหลง ความคิดของเราว่าเป็นอันเดียวกัน หรือสิ่งที่พึงพาได้นี้ มันขาดออกไปจากใจ พอสิ่งนี้ขาดออกไปจากใจนี้มันเห็นกับตาใจ เหมือนเรากินอาหาร ถ้าเราอิ่มแล้วเราจะสงสัยความอิ่มของเราไหม

นี่ก็เหมือนกัน พอมันขาดออกไปแล้วนี้ ความลังเลสงสัยสิ่งนั้นไม่มี สิ้นชีพตภพปรมาสขาดตรงนี้ไง สิ้นชีพตภพปรมาสจะขาดต่อเมื่อกิเลสมันขาดออกไปจากใจ ความลังเลสงสัยสิ่งนี้ไม่มีในหัวใจ เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบอกว่า “อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ” อัญญาโกณฑัญญะนี้จะไม่ลูปคลำอีกแล้ว เพราะเข้าถึง อิ่มในรสอาหารครั้งหนึ่ง ถึงตรงนี้แล้วจะไม่มีเป็นการลูปคลำ จะเดินถูกต้องไปหมดเพราะความลังเลสงสัยในศาสนาไม่มี

ถ้าต่ำกว่านี้จะเป็นสิ้นชีพตภพปรมาสทั้งหมด เพราะสิ้นชีพตภพปรมาสคือความลังเลสงสัยของใจ ความลังเลสงสัยของใจมีขึ้นมันก็ต้องทำให้ลูปคลำไป มันไม่จริงจัง แต่ในเมื่อพอเห็นตามความเป็นจริงแล้วมันขาดออกไปจากใจ ความลังเลสงสัยนั้นขาดออกไป เห็นไหม สิ้นชีพตภพปรมาสถึงจะไม่มีกับพระโศคาบันขึ้นไปในนั้นจะไม่มีสิ้นชีพตภพปรมาสเลย ทำด้วยความสัตย์ความจริงขึ้นไปโดยสัจจะ เพราะใจดวงนั้นเป็นความจริง

สิ้นชีพตภพปรมาสมันเกิดจากตรงนั้น มันไม่ใช่เกิดจากว่าเราจะเริ่มต้นทำแล้วนี้ อันนั้นก็เห็นสิ้นชีพตภพปรมาส อันนี้ก็เห็นสิ้นชีพตภพปรมาส มันจะทำให้เราไม่จริงจัง ไม่เข้มแข็ง แล้วเราจะไม่สามารถชำระใจเราได้เลย เราจะทำอะไรก็บอกว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฉันนั้นชาวพุทธว่านะ พระพุทธเจ้าบอกให้ปล่อยวาง ๆ มีมากเลย ทุกคนบอกให้ปล่อยวางแล้วจะว่าง พระพุทธเจ้าบอกให้ปล่อยวาง

เราเป็นชาวพุทธปล่อยวาง พระพุทธเจ้าไม่ได้สอน พระพุทธเจ้าบอกว่า “ให้มีความเพียรชอบ ให้มีความเข้มแข็ง ให้มีศีล ให้มีทาน” พระพุทธเจ้าไม่ได้บอกว่าเริ่มต้นก็ให้ปล่อยวาง ไม่ได้บอก แต่เวลาเรารู้สัจจะตามความเป็นจริงแล้วใจมันจะปล่อยวางโดยสัจจะของมัน อันนั้นมันเป็นผลไง แล้วเรามีผลกันหรือยัง เรามีเหตุไหม ถ้าเราไม่มีเหตุล่ะเราก็บอกว่าเราสมมุติผลขึ้นมา แล้วเราก็อยู่ในสมมุติของผลนั้น

แล้วเราว่าเราเป็นชาวพุทธไง ไม่ได้บอกอย่างนั้นนะ ให้บอกว่าให้มีความเข้มแข็ง ให้มีความอดทน ให้พยายามสร้างขึ้นมา ผู้ที่ทำได้ระดับทานก็ทาน ศีลก็ศีล วิปัสสนาก็วิปัสสนา เห็นไหม ทาน ศีล ภาวนา แล้วจะเกิดปัญญาชำระกิเลส ชำระกิเลสแล้วจะเห็นคุณค่านะ ทุกคนนี้จะน้อยเนื้อต่ำใจว่าคนอื่นนี่เป็นคนดี คนอื่นมีความสุข คนนั้นก็personที่มีคุณค่า เราอยากจะเลียนแบบเขา ๆ แต่ไม่ได้มองตัวเองเลย สุขทุกข์มันอยู่ที่ใจนะ แล้วถ้าย้อนกลับมาแก้ที่ใจ

มนุษย์นี้สำคัญที่สุด ตัวเรานี้สำคัญที่สุด แล้วในตัวเราหัวใจสำคัญที่สุด เพราะสิ่งที่รับรู้ทุกข์สุขคือหัวใจ แล้วถ้าเราไปแก้ที่ตรงเริ่มต้นที่หัวใจว่ารับรู้ทุกข์ว่าสุขนั้น ให้มันเป็นความสุขโดยธรรมชาติของมัน มันเต็มในใจของมันอันนั้นได้ นี่มนุษย์สมบัติที่ว่าเทวดายังต้องมาฟังธรรมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทวดายังต้องมาฟังธรรมกับครูบาอาจารย์ของเราในคำราในประวัติหลวงปู่่มั่นก็มี เห็นไหม มาฟังธรรม

แม้แต่เทวดาเขายังไม่รู้เรื่องใจของเขา แต่สถานะของเทวดานั้นเขามีสถานะว่าเขาเป็นเทวดา ในทิพย์สมบัติของเขาเป็นความสุขอย่างนั้น นั่นเป็นเรื่องของเขา แต่เขาไม่รู้เรื่องใจของเขา ที่นี้ว่ามนุษย์นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นมนุษย์ แล้วเรามาชำระเรื่องของใจก่อน เห็นการเกิดดับของใจ เห็นสภาวะที่มันแตกออกไป เห็นสภาวะที่มันเข้ามา เห็นสภาวะอันตามความเป็นจริงนี้ ทำไมมันจะอธิบายเรื่องของใจอันนี้ไม่ได้ เทวดาถึงต้องมาศึกษาเรื่องนี้ไง

แล้วสิ่งปัจจุบันนี้อยู่ที่ใคร? อยู่ในหัวใจของเรา อาการเกิดดับ อาการทุกข์ยากอยู่ในหัวใจของเรา แล้วเราสามารถสร้างขึ้นได้ ครูบาอาจารย์เป็นผู้ชี้แนะ มันถึงต้องไม่ให้คำพูดว่า สัตถ์พศปรามาสนี้มาทำให้เราไม่ก้าวเดิน ไม่ให้เราก้าวเดินออกไป มันเป็นการทำให้เราหมดกำลังใจ จะทำ

อะไรมันก็ลูปคลำ เห็นใหม่ สงสัย พอจะทำก็ลูปคลำ นี่สัตถ์พตปรามาส เพราะมันลูปคลำแล้วมันจับไม่เต็มไม้เต็มมือ

แต่มันทำความเป็นจริงขึ้นไปแล้ว พอมันขาดออกไปแล้ว ความลึงเลสงสัยมันไม่มี ต่อไปจะทำด้วยความจริงจัง คนเห็นผลแล้วคนจะเดินตามผลนั้น เราไม่เคยเห็นผลไง นี่มันเป็นสัตถ์พตปรามาสโดยธรรมชาติของมัน แล้วเวลาทำนี่เอาอันนั้นมาอ้าง อ้างแล้วเราก็ก้าวเดินไม่ได้ เราถึงว่าไม่ต้องไปฟัง อันนี้เป็นมรรค อันนี้เป็นความเพียร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอย่างนั้น

เราต้องก้าวเดินตามครูบาอาจารย์ของเรา ครูบาอาจารย์ของเราก้าวเดินไปแล้วถึงหลักชัยแล้ว ทำไมเราจะก้าวเดินไม่ได้ ในเมื่อเรายังมีหัวใจอยู่ มีหัวใจอยู่นะ จะเกิดจากความคิด พลังงานนี้เกิดจากความคิด สติปัญญาที่มีขึ้นมาแล้วจับต้องได้ สร้างผลขึ้นมา แล้วจะก้าวเดินออกไปพัฒนาขึ้นไป จะเห็นว่าใจนี้พัฒนาขึ้นไป จะเห็นความมหัศจรรย์ของเรา มหัศจรรย์ของเราละ

ดูอย่างเราท่องปาฏิโมกข์ได้สิ พระท่องปาฏิโมกข์ได้นี้ หยิบปาฏิโมกข์มานะ หนังสือเป็นเล่ม ๆ ทำไมมันท่องได้ คนคนนี่คงจะมหัศจรรย์ แต่เสร็จแล้วพระก็ทำกันได้นี้ เพราะอะไร? เพราะเขามีความวิริยอุตสาหะ เขาท่องปาฏิโมกข์เป็นเล่ม ๆ แล้วท่องภายใน ๑ ชั่วโมงจะจบ แล้วต้องถูกอักขระฐานกรณ์ด้วย นี่ถ้าคนมีความมุมนะมันทำอะไรก็ได้

หัวใจนี้ตั้งขึ้นมา ให้มีคุณค่า ให้เรานี้ให้มาที่เรา ให้เรามีคุณค่าก่อน พอเรามีคุณค่าขึ้นมา ใจมันก็มีคุณค่าขึ้นมา มันก็ก้าวเดินไปได้ นี่มันน้อยเนื้อต่ำใจ จะทำอะไรเราก้ไม่มีคุณค่าในตัวเราเอง แล้วกิเลสมันยังหลอกตัวเองอีก จะทำอย่างนั้นก็ว่าเป็นสัตถ์พตปรามาส สัตถ์พตปรามาสคือการไม่ยอมทำ การให้อยู่กับที่ การไม่ก้าวเดินออกไป ถ้าเราก้าวเดิน ผิดถูกครูบาอาจารย์สามารถชี้มาได้ แล้วจะก้าวถึงหลักความจริงของเราได้ เป็นผลขึ้นมาในหัวใจของเรา เอวัง